

2020-12-18

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

jonas.ljungberg@regeringskansliet.se

Omställningsstöd till företag för perioden augusti-december 2020

Regeringskansliet föreslår ett förlängt omställningsstöd för företag som fått minskad omsättning som en följd av covid-19 pandemin.

Bankföreningen tillstyrker förslaget, men anser liksom i tidigare yttranden att konstruktionen för beräkning av hur stort stöd som ett enskilt företag kan erhålla är komplicerad och skulle ha tjänat på att förenklas. Det finns en risk att alltför komplicerade regler leder till att många företagare som är berättigade till stöd och som skulle ha stor nytta av det, avstår från att söka eller skickar en felaktig ansökan.

Bankföreningen anser vidare att det i förslaget till förordning om omställningsstöd för augusti–december 2020 bör tydliggöras att begreppet valutahandel i förordningens 7 § inte omfattar valutaväxling.

Valutaväxling är inte valutahandel och vice versa

Bankföreningen föreslår att förordningarna (2020:552 respektive 2020:838) ändras för att tydliggöra att begreppet valutahandel i förordningarnas 5 § (förordning 2020:552) respektive 7 § (2020:838) inte omfattar valutaväxling.

Enligt Bankföreningen finns det ingenting som tyder på att regeringen vid beredningen av förordningen (2020:552) eller förordningen (2020:838) har haft för avsikt att ge begreppet valutahandel en annan innebörd än vad begreppet har vid tillämpningen av Valutaväxlingslagen (lag 1996:1006 om valutaväxling och annan finansiell verksamhet) samt vid tillämpningen av Bank- och finansieringsrörelselagen (lag 2004:297 om bank- och finansieringsrörelse). Tvärtom kan det hållas för visst att om regeringen hade haft för avsikt att begreppet valutahandel skulle omfatta valutaväxling så hade regeringen tydliggjort detta.

För att undvika missförstånd vid tillämpningen anser Bankföreningen att förordningarna respektive förslaget till förordning bör förtydligas i detta avseende.

Omställningsstöd och nettoomsättning

Det så kallade omställningsstödet utgår till företag vars omsättning har minskat på grund av coronaviruset. Stödbeloppet är dessutom bland annat baserat på hur stor minskningen av nettoomsättningen är.

För att vara berättigad till stöd krävs att ett företags omsättning under en angiven period 2020 understeg 70 % av dess nettoomsättning under samma period 2019. Stödbeloppet är dessutom bland annat baserat på hur stor minskningen av nettoomsättningen är. Definitionen av begreppet nettoomsättning är därför helt central både för ett företags rätt till omställningsstöd samt för beräkningen av stödbeloppet för de företag som är berättigade till stöd.

I förordningen (2020:552) om omställningsstöd definieras begreppet nettoomsättning i förordningens 5 §. Paragrafen lyder:

Med nettoomsättning avses intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som är direkt knuten till omsättningen, under förutsättning att intäkterna är hänförliga till en näringsverksamhet som bedrivs i Sverige. *Intäkter från finansiella instrument och valutahandel ingår dock inte i nettoomsättningen.*
[Bankföreningens kursivering]

Bakgrunden till undantaget för valutahandel

Undantaget för intäkter från finansiella instrument och *valutahandel* från definitionen av nettoomsättning tycks vara föranlett av ett uttalande i den promemoria från Finansdepartementet som låg till grund för införandet av förordningen, Omställningsstöd till företag som fått minskad omsättning på grund av coronaviruset, Fi2020/02322/S2. Uttalandet lyder:

För företag som bedriver s.k. värdepappersrörelse kan den redovisade nettoomsättningen helt eller delvis innefatta intäkter som består av försäljning av finansiella instrument. Ett sådant företags eventuella omsättningstapp bör som utgångspunkt i och för sig inte anses vara orsakad av effekterna av spridningen av sjukdomen covid-19. Det bör därför uttryckligen regleras att försäljningar av finansiella instrument inte ska beaktas vid beräkningen av ett företags nettoomsättning.¹

Det kan i detta sammanhang konstateras att promemorian inte tar upp frågan om huruvida intäkter från *valutahandel* ska ingå i underlaget för beräkningen av nettoomsättningen. Det är därför i viss utsträckning oklart om undantaget för intäkter från *valutahandel* är föranlett av samma överväganden som undantaget för intäkter från finansiella instrument. Med tanke på att de båda undantagen förekommer i

¹ Omställningsstöd till företag som fått minskad omsättning på grund av coronaviruset, Fi2020/02322/S2, s. 44.

samma mening i 5 § i förordningen 2020:552 om omställningsstöd, utgår dock Bankföreningen från att så är fallet.

Begreppet valutahandel i svenska författningar

En helt central författning vid gränsdragningen mellan *valutaväxling* och *valutahandel* är Valutaväxlingslagen. Lagen innehåller i 1 § definitioner av bland annat *valutaväxling* och av *annan finansiell verksamhet*. Definitionerna måste läsas tillsammans med reglerna i Bank- och finansieringsrörelselagen.

I Valutaväxlingslagen 1 § p. 1 definieras *valutaväxling* som "yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta".

I Valutaväxlingslagen 1 § p. 2 definieras *annan finansiell verksamhet* som "yrkesmässig verksamhet ... som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 [Bank- och finansieringsrörelselagen]". Verksamheten "driva valutahandel" anges i Bank- och finansieringsrörelselagen 7 kap. 1 § andra stycket p. 12. Av detta följer att *valutahandel* således är att betrakta som *annan finansiell verksamhet* vid tillämpningen av Valutaväxlingslagen och att *valutahandel* inte utgör *valutaväxling* utan en *annan finansiell verksamhet* än *valutaväxling*.

Det finns vid tillämpningen av Valutaväxlingslagen inte något utrymme för att en verksamhet på en och samma gång ska kunna utgöra både *valutaväxling* och *annan finansiell verksamhet*.

Särskilt om propositionen Valutaväxling och valutahandel

Genom propositionen Valutaväxling och valutahandel, Prop. 1995/96:216, föreslog regeringen att tillståndskravet för *valutahandel* i riksbankslagen skulle avskaffas och att en lag om *valutaväxling* skulle införas. Propositionen antogs av riksdagen den 23 oktober 1996 och låg till grund för införandet av Valutaväxlingslagen.

En åtskillnad görs i propositionen mellan å ena sidan *valutahandel* ("den handel som sker på valutamarknaden, nämligen mellan främst banker") och å andra sidan *valutaväxling* ("de valutaväxlingstjänster som banker och andra företag erbjuder bl.a. konsumenterna").² I propositionen uttalas³ även under rubriken "Valutaväxling" att:

I svensk rätt skiljer man mellan handel med resevaluta och annan valutahandel. Skillnaden mellan dessa verksamheter är, som tidigare berörts, att handeln på valutamarknaden avser stora belopp och sker mellan banker och andra finansiella

² Prop. 1995/96:216 s. 25 f.

³ Prop. 1995/96:216 s. 29.

institut samt deras kunder. När det gäller handel med resevaluta talar man ofta om valutaväxling.

Enligt regeringens uttalanden i propositionen är alltså distinktionen mellan *valutaväxling* ("handel med resevaluta") och *valutahandel* ("annan valutahandel") etablerad "[i] svensk rätt".

I propositionen uttalas⁴ även att:

När det gäller *valutahandel* - som *inte utgör handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta* - föreligger sällan ett konsumentförhållande så som det definieras i konsumentlagstiftningen. Något regleringsbehov för konsumentskydd föreligger därför inte för denna typ av handel. [Bankföreningens kursiveringar]

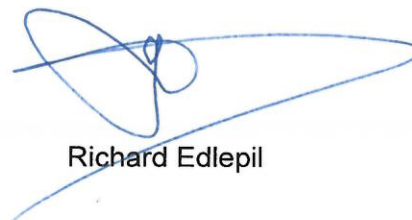
Regeringen uttalar alltså i propositionen till och med att *valutahandel* i svensk rätt "inte utgör handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta". Av detta kan även slutsatsen dras att *valutaväxling* (det vill säga "handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta") inte utgör *valutahandel*.

I sammanhanget bör det uppmärksammas att den reform som beslutades om genom propositionen var en genomgripande reform av de svenska regleringarna av *valutaväxling* respektive *valutahandel*. Förarbetena får därför betraktas som utgångspunkten för den svenska lagstiftarens syn på skillnaderna mellan *valutaväxling* och *valutahandel*. Hade regeringen haft för avsikt att *valutahandel* nu plötsligt, vid tillämpningen av förordningarna (2020:552) och (2020:838) om omställningsstöd eller förslaget till förordning om omställningsstöd för augusti-december 2020, skulle omfatta även *valutaväxling* hade den naturligtvis framhållit detta i beredningen av förordningarna.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Richard Edlepil

⁴ Prop. 1995/96:216 s. 33.